

Een belangrijk signaal

De discussie omtrent de uitspraken van Prins Filip is geen zinloze discussie. Het is een enorm belangrijk onderwerp, al was het maar omdat België ziek is van separatistische politici, nationalisme en van extreem-rechts. Kort samengevat heeft de Kroonprins gezegd dat hij de eenheid van België wil verdedigen, tegen separatistische partijen in. Hij viseerde daarbij met name partijen als het Vlaams Belang die België kapot willen maken. Sommige mensen vinden dat de Prins zijn boekje te buiten gegaan is. Volgens Filip Dewinter ging de prins in “tegen de wetten en tegen de Grondwet”. De Eerste Minister vond dan weer dat de Prins “terughoudendheid” aan de dag moest leggen “in politieke kwesties”. Dit alles in de geest van zijn toekomstig koningsschap. Andere, nationalistes (zoals de N-VA), meenden dat de Prins en de Koning louter een “ceremoniële functie” bekleden, geld krijgen van de kiezer en dus maar best hun mond moesten houden. Serieus geachte zenders (VRT) sprongen mee op de kar en meldden de –vermeende- schending van de Grondwet door Prins Filip.

Ze zaten allemaal fout. Het is niet alleen dat de Prins iets mag zeggen, sterker nog, hij moet iets zeggen. Laten we er de Grondwet op nalezen. Volgens Art. 91 kan de troonpretendent slechts Koning worden, indien hij eveneens wil zweren voor de Natie dat hij –onder andere- “het grondgebied ongeschonden zal bewaren”. Zowel Dewinter als Verhofstadt zijn dus fout. Dewinter, omdat de Prins niet alleen gebruik maakt van het recht op vrije meningsuiting, een grondwettelijk basisrecht, maar ook omdat hij volledig handelt in overeenstemming met zijn toekomstige eed. Deze eed, waarin de Koning plechtig belooft zowel buitenlandse agressoren als binnenlands separatisme te zullen bestrijden, dwingt hem ertoe om te ageren wanneer hij het nodig acht. In de rol van Kroonprins hoeft het toekomstige staatshoofd hiervoor zelfs niet gedekt te worden door een minister. Het principe van “Koninklijke onschendbaarheid” geldt immers enkel voor het Staatshoofd. Verhofstadt –en zeker Vlaams minister-president Letermé- interpelleren voor een persoon wiens akten niet gedekt hoeven te worden is dus constitutionele onzin. De Premier was ook fout in zijn reactie. De Prins hoeft niet terughoudend te zijn, hij moet zich, indien hij Koning wil worden, krachtddadig opstellen tegen de splitsing van het land. Het hierboven geciteerde grondwetsartikel werd nochtans nergens geciteerd door een in allerijl door het vaderlandse perswezen opgetrommelde legertje constitutionalistes. Terloops dient hierbij opgemerkt dat het uiteraard weinig verwonderlijk is dat de (separatistische) politieke “mediocraten” een zwakke lintjesknipper zouden verkiezen boven een sterke man, die tussen midden de mensen staat.

De bewering, tenslotte, van onder andere de N-VA, dat leden van de Koninklijke Familie niet “aan politiek” mogen doen omdat ze een dotatie krijgen en een “ceremoniële” rol vervullen, is trouwens helemaal potsierlijk. Allereerst omdat de Koning geen ceremoniële rol vervult. Ten tweede omdat het verstrekken van een civiele lijst eveneens een grondwettelijk recht is, dat niets te maken heeft met dotaties. Ook niet-separatisten betalen voor de verkozenen van de N-VA en het Vlaams Blok (Belang). Tenslotte is het onzin omdat elke Belg recht heeft op zijn of haar mening.

Het leven zit blijkbaar vol paradoxen. Spreekt de Prins niet, dan is hij een sullige, houten klaas die niets (zinnigs) te zeggen heeft. Spreekt hij wel, dan moet hij zijn mond houden. Met name het Vlaams Belang bewijst –nog maar eens- hoe relatief ze de vrije meningsuiting, die haar blijkbaar zo dierbaar is, wel acht. Het VB is veroordeeld op basis van een geschreven wet, maar vindt het niet door de beugel kunnen dat een Prins zijn mening geeft. Nochtans hebben ze voor dat laatste hoegenaamd geen wettelijke basis. Zijn uitspraken kunnen bezwaarlijk fout genoemd worden. Is het VB dan soms niet tegen België? Als de Koning pleit voor de eenheid van België, zoals wel eens gebeurt in plechtige toespraken, is hij dan bezig met het “schofferen van één miljoen kiezers”?

Maar deze discussie raakt aan de kern van het nationalistische probleem in België. Niet zozeer de vraag Koning of geen Koning is mijns inziens belangrijk, maar wel: willen we België behouden of niet. In die zin heeft de Prins de politici op hun verpletterende verantwoordelijkheid gewezen. Deze laatsten bestrijden immers het Vlaams Belang louter op hun racisme, en niet op hun meest kwetsbare, en belangrijkste, punt: Vlaamse onafhankelijkheid. Om deze reden kàn de partij ook niet bestreden worden. Wanneer de traditionele partijen pleiten voor een splitsing van de gezondheidszorg, van de spoorwegen, van de telecommunicatie, enz. bevinden ze zich op één lijn met het fascistische Vlaams Belang. In feite zijn ze in die hoedanigheid zelfs erger omdat ze naast hun land ook hun ideologie verloochenen- iets wat het VB niet doet. De Vlaamse, maar ook de Franstalige partijen kunnen enkel het VB stoppen door het prinselijk advies ter harte te nemen: “raak niet aan België, of u raakt aan mij”. Filip heeft in die zin een belangrijke daad gesteld vanuit democratisch oogpunt. Hij heeft openlijk verkondigd wààrom het VB zo verwerpelijk is. En dat is, minstens evenveel dan om haar racisme, wegens haar radikale België-haat. Wegens haar intentie de Belgische, meertalige samenleving te ondervragen.

Politici kunnen nu niet meer zeggen dat ze niet weten waar de klepel luidt. Ze moeten stoppen met de extremistische partij in haar antisolidair en antidemocratisch nationalisme achterna te lopen. Ze moeten zich afvragen waarom ze pleiten voor ééntalige Belgische partijen, sportbonden, vakbonden of ziekenfondsen maar op Europees vlak wél bereid zijn om samen te gaan met ideologische zielsverwanten. De taalpartijen moeten zichzelf en hun *raison d'être* in de context van het meertalige Europa in vraag stellen. Langs beide zijden van de taalgrens, want de Franstalige partijen die nu komen zeggen dat ze “de prins steunen” zijn even schuldig aan de desintegratie van België dan de Nederlandstalige parlamentsfracties. Het sluipende confederalisme, dat (rijke) deelstaten boven burgers stelt en contracten boven democratische besluitvorming moet vervangen worden door een écht – provinciaal- federalisme of, liever nog, door een unitaire staat. Nationalismen bestrijden kan enkel maar plaatsgrijpen in een context van wederzijds begrip die verder gaat dan elkaars taal te spreken. Er moet ook de daadwerkelijke politieke wil bestaan om België te behouden, hetgeen tenslotte de wens is –volgens verscheidene opiniepeilingen- van negen op de tien Belgen. Dit alles in acht genomen is de prinselijke démarche oneindig veel meer dan een akkefietje van een toekomstige Koning. Het is de noodkreet van een democraat die met hart en rede bekommerd is om het voortbestaan van de Belgische democratie en solidariteit. Het is nu aan de politici om deze niet mis te verstane boodschap, eindelijk, in daden om te zetten. Tenminste, als ze écht bekommerd zijn om

de vrije mening van de meerderheid van de Belgen en het recht om die ook in de toekomst te blijven uiten.